

Krvavo znamenje

Lepa je sv. Nikolavža cerkva in precej prostorna. Tudi znotranja oprava ni ravno zadnje veljave.

Največ pa je vreden prt, s kojim je pokrit veliki oltar, in to zaradi starosti, ker je nosil krvavo znamenje.

Enkrat je bilo, pravijo že prav stari ljudje, da je cerkovnik, ko je prišel zjutraj cerkev odpirat, zapazil prt na velikem oltarju ves krvav. Čudno se mu to zdi in pove župniku. Župnik vidi to prikazen, z glavo zmaje in ne vé si pomoči. Cerkovnik opere prt in ga dene zopet na oltar. Drugi dan pa in še mnogo dni bil je zopet krvav. Nihče pa ne more uganiti, kaj to pomeni. Govorila je kmalu cela fara o krvavem znamenju.

Nekega večera se pa zbero pri Šmarenčarji, jako obiskovani krčmi ne daleč od cerkve, mladi fantje. Ondi pijejo dolgo v noč in marsikatero jedrnato in tolsto uganajo. Naposled že zelo vinjeni še celo burke uganjajo.

Kar pride Grohčov Tine v krčmo in pravi: »Fantje! za devet bokalov vina dam onemu, kdor je tako srčen, da gre gledat v cerkev, od kod prihaja to krvavo znamenje.«

Urno skoči Zavrtarjev Lovre pokonci in seže Grohčovemu Tinetu v roke rekoč: »Že velja!« in gre.

Drugi se mu pa posmehujejo in pravijo: »Le počakaj, ti bode že strah hlače pomeril, da boš sit,« in gredo za njim proti cerkvi.

Odpre duri in gre noter ter se usede od zadaj v neko klop. Kmalu potem ura enajst odbije. Pri zadnjem udarcu pa se tudi Lovre strese, da sam ne ve zakaj.

Zdajci pa se sredi cerkve na rakvi plošča vzdigne in o čudo! Iz rakve prinese kmečki dečko kakih devetnajst let svojo zadnjo posteljo ter jo postavi na ploščo. Potem se ves do nagega sleče in položi svojo obleko poleg sebe. Potem vstane in prižge vse svetilnice po cerkvi in tudi vse sveče po oltarjih.

Lovre se pa od zadaj zdaj malo ojunači in se na tihem posmehuje temu ravnanju ter čaka, kaj bo dalje.

Nato gre oni dečko zopet k rakvi, pade na kolena in gre po kolenih milo jokaje in zdihovaje proti velikemu oltarju. Dospevši do njega, gre potem ves v solzah sedemkrat zaporedoma po kolenih okoli oltarja. Ko pa zadnjikrat okoli pride, začne se ob prt brisati in kamor se je obrisal, bilo je vse krvavo.

Lovre pa zleze prav natihoma med tem iz klopi, gre k rakvi in vzame ondi obleko ter jo nese na kor, on sam pa gleda v nekem kotičku potem čez kor, kaj bode mrlič nadalje storil.

Ko se je mrlič ves obrisal, šel je zopet k rakvi nazaj. Ko pa ne najde svoje obleke, vzame svojo poslednjo posteljo, gre doli po cerkvi in jo postavlja od klopi do klopi iskaje svoje obleke. Ko naposled le nikjer ne najde, poda se tudi na kor. Prav polagoma postavlja svojo posteljo od stopnice do stopnice, zraven pa prav milo zdihuje.

Lovretu pa na koru zdaj kar srce v pete ugre in lasje se mu šibe od samega strahu in skrbi, kaj bode zdaj. Prav počasi se splazi in natihoma k vratom, ki so držala v zvonik. Odprta so bila k sreči in on se noter splazi.

Medtem pa že pride mrlič na kor in ko najde v neki klopi svojo obleko, vzame jo in jo dene v svojo posteljo, ter položi oboje potem na prvo stopnico. On sam pa hoče še dalje v zvonik iti.

Tu se pa Lovre tako prestraši, da skoro na tla pade. V nezavesti skoraj prime za vrv in z vso močjo potegne. Zdajci zapoje zvon. Mrlič pa pobere svoja kopita in

steče urno po stopnicah doli v rakev nazaj in za njim se zapre plošča.

Lovre pa se priplazi zopet počasi doli s kora in ko vidi, da je vse tema in da nikogar več v cerkvi ni, jo ubere kar najhitreje more iz cerkve in ko nikogar njegovih tovarišev ni bilo več pred cerkvijo, gre naravnost v krčmo nazaj in reče: »Le pijte sami zastavljeno vino, za mé je predrago,« in odide.

Mrličeva duša pa je bila rešena, kajti odslej ni bilo potem nikdar več znamenja, ko so prt zopet oprali.

Cesar Jožef in uradniki

Cesar Jožef zve enkrat, kako uradniki grdo ravnaajo z ubogim kmetom.

Da bi se prepričal, je li resnica to ali ne, preobleče se nekoč v kmeta in pride v neko davkarijo davke plačat.

On priropota prav po gorjansko v davkarijo, pa ne, da bi kaj potrkal.

Davkar ga prav grdo pogleda, da bi ga bil skoro z očmi prebodel, ter se zadere nad njim rekoč: »No, kje ste se pa vi olike učili? Gotovo doma v hlevu pri kravah. Ali ne veste, kako se ima v uradnijo priti?«

Cesar se pa ne zmeni za davkarjevo regljanje, temveč se tebi nič, meni nič na klop usede in se oddahne.

Čez nekaj časa se zadere davkar zopet nad njim: »No, tepec zarobljen, koliko bode te plačali davkov? Gotovo le kakih osem grošev zopet, kajne?«

Cesar pa reče: »Kaj jaz vem, koliko bom moral plačati, ker ste pri vas spremenljivi, kakor vreme.«

Davkar zaupije na to: »Ali se tako meni odgovarja? Čakajte, bomo že vam posvetili. Sluga, pojdite po policaja, bomo tega gumpca malo v luknjo vtaknili in izpokorili.« Potem pa začno obirati cesarja vsi, kolikor jih je bilo v pisarni.

Cesar pa na to odgrne svojo vrhno obleko in se jim pokaže v lastni ter reče: »Čakajte, bom pa jaz vas malo prekorobačil, ko ne veste, da je kmet tudi človek in da, ako bi kmeta ne bilo, tudi vi nič jesti ne bi imeli.«

Uradniki se tako prestrašijo, ko zagledajo cesarja, da se jim kar lasje ježe. Cesar pa spodi brez usmiljenja vse uradnike iz davkarije in postavi druge. To novico zvedo tudi drugje in se silno boje, da bi se tudi njim kaj takega ne pripetilo.

Odslej pa niso več kmeta tako psovali, kadar je davke plačeval, dokler je cesar Jožef vladal.

Cesar Jožef in drugi pijanček

Nekega dne gre cesar Jožef zopet v obleki navadnega vojaka na sprehod. Spotoma pa sreča drugega vojaka in ga vpraša, kam da ide. On reče, da gre malo pijače iskat v kako krčmo. Cesar reče, da tudi on gre z njim. Gresta torej in pijeta ga tako dolgo, da vse zapijeta, kar sta imela oba pri sebi.

Zdaj reče cesar: »Ti prijatelj, jaz sem suh in nimam več bora pri sebi, pil bi pa še rad.«

Njegov tovariš pa pravi: »Jaz sem tudi suh, pa že vem, kako bom prišel do denarja.«

Cesar ga vpraša, kako, da naj pove, da bo še on tako naredil.

Vojak pravi: »Sabljo bom zastavil, kakor sem jo že mnogokrat, in ko zopet denar potegnem, jo bom pa rešil.«

»Ja kako pa potlej pri vajah, ko nimaš šablje?« reče cesar, »ali te nič ne opazijo?«

»O nič,« pravi, »saj denem potem leseno sabljo v nožnico.«